

FOKUS: NORDEN OG KINA

«Smått er godt» Islands økonomiske diplomati med Kina

Marc Lanteigne*,
Senior Researcher, NUPI

Although Iceland has a shorter diplomatic history with China in comparison with the other Nordic states, the island nation has built a strong relationship with Beijing which has been dominated by economics, especially the bilateral free trade agreement struck in 2013. Although Iceland is not a major factor in Chinese trade, the Sino-Icelandic relationship has demonstrated China's commitment to small state diplomacy and Arctic relations.

Keywords: China • Iceland • free trade • Arctic • small state diplomacy

«Islandinger er takknemlige når de møter utlendinger som har hørt om landet deres.»
- Halldór Laxness, *Islands klokke* (1946)

Innledning: Smått og stort

Av alle de nordiske landene er Island nok det landet hvis forhold til Kina de siste årene har spilt på flest strenger. Dette på tross av det faktum at Island var det siste av de fem nordiske landene som etablerte relasjoner med Folkerepublikken Kina. Landene etablerte offisielle relasjoner i desember 1971, i kjølvannet av den islandske debatten om å avslutte den amerikanske militære tilstedeværelsen på Keflavik (New Nation, 1971). Mye av æren for det vellykkede bilaterale forholdet mellom Kina og Island er blitt gitt til landenes inngåelse av en bilateral frihandelsavtale i april 2013. Men avtalen kan også betraktes som et ledd i et større sett med fremvoksende diplomatiske og økonomiske forbindelser mellom de to landene. Disse kan ses i lys av at Kina blir stadig tryggere i sitt handelsdiplomati, det vil si landets dyktighet i å nyttiggjøre seg av sin egen økonomiske makt til å påvirke ikke-økonomiske beslutninger, også i områder av politisk eller strategisk betydning (Frost 2007). Når det gjelder Kina og Island omfatter Beijings handelsdiplomati ikke bare handelsliberalisering, men også mer omfattende

*Korrespondanse: Marc Lanteigne, NUPI. Email: marc.lanteigne@nupi.no

samarbeid i arktiske spørsmål ettersom Beijing søker en sterkere tilstedeværelse i de sirkumpolare nordområdene.

Særlig etter Islands økonomiske krise i 2008, kjent som *kreppa*, og konjunktur-oppgangen siden, har forholdet til Kina i stor grad bidratt til Reykjavíks strategi i retning av å utvikle et utenrikspolitisk «tredje alternativ», som verken bygger på status quo eller heller for mye mot EU. I stedet ønsker Island å styrke både internasjonale bånd generelt og landets forbindelser med Asia, og særlig med Beijing. Det kinesisk-islandske forholdet har lagt vekk på å bygge samarbeid, noe som kan analyseres på flere nivåer ut fra en tradisjonell neoliberal teoretisk tilnærming. Fra et islandsk ståsted kan denne strategien nærmest beskrives som en form for «soft omnibalan- cing». I likhet med resten av Norden er Reykjavík bekymret for det økende antallet russiske militære fremstøt i Nord-Atlanteren. Landet står imidlertid ikke overfor noen fysiske sikkerhetstrusler. Men Islands økonomiske utfordringer nødvendiggjør en utenrikspolitikk som åpner for relasjonsbygging både med EU og med ikke-europeiske aktører, herunder Kina og Øst-Asia, med hovedfokus på økonomisk sikkerhet (David 1991). Videre er det blitt større aksept i Island for et nært forhold til USA, noe som blant annet er tydelig i avgjørelsen i begynnelsen av 2016 om å tillate at amerikanske styrker returnerer til basen ved Keflavík. Bakteppet var at amerikanerne måtte trekke seg ut etter den kalde krigen, i 2006, i forbindelse med sterkt press fra den islandske opinionen (Winger and Petursson 2016).

Selv om frihandelsavtalens direkte økonomiske innvirkning på den kinesiske økonomi mest sannsynlig blir minimal, har relasjonen mellom Kina og Island et betydelig økonomisk innslag. Fra et strategisk standpunkt eksemplifiserer de sterke handelsrelasjonene mellom Kina og Island Beijings voksende interesse i økonomisk diplomati med Europa som helhet, samt i å utvikle økonomiske relasjoner med små stater. I sin kontakt med Reykjavík understreker Kina stadig at folkerepublikken ikke ser på samarbeidet som en relasjon mellom en «stor stat» og en «liten stat» men som et forhold mellom to land med vennskapelige og forenelige økonomiske interesser. I et større perspektiv er relasjonen et tydelig eksempel på at Kina evner å kanalisere sin voksende internasjonale økonomiske makt for å fremme sine strategiske mål på en stadig mer effektiv og selvsikker måte. Gitt at Island er blitt mer synlig i arktiske spørsmål både på regjeringnivå og via andre kanaler, er Kina avhengig av sterke bånd med Island dersom stormakten ønsker å spille en større rolle i arktiske spørsmål.

Frihandelens betydning

I etterkant av at Beijing ble medlem av Verdens handelsorganisasjon (WTO) i 2001 og i kjølvannet av at de internasjonale Doha-forhandlingene i WTO havererte har Kina hatt en mer konstruktiv tilnærming overfor ulike typer frihandelsavtaler og hvordan disse kan oppnås. Avtalen spenner fra den multilaterale Kina-ASEAN frihandelsavtalen (CAFTA) som trådte i kraft i 2010, til en rekke bilaterale frihandelsavtaler med både utviklingsland og – først og fremst – industriland. Selv om Island innvilget Kina ‘markedsøkonomi-status’, noe som var en svært viktig betingelse for å få Beijing til forhandlingsbordet, fulgte det allikevel en rekke

startvansker med de islandske forhandlingene. Herunder ikke minst en lang pause mellom 2009 og 2012 som følge av Islands økonomiske kriser, og den daværende betydelige muligheten for at Island som en reaksjon på disse ville tilslutte seg den Europeiske Union. I april 2013 kom imidlertid Island og Kina endelig i mål og kunne undertegne avtalen (Iceland MFA 2016). Avtalen var den første frihandelsavtale Beijing signerte med en europeisk stat, og kun den andre med en medlemsstat av Organisasjonen for Økonomisk Samarbeid og Utvikling (OECD). Den første avtalen var med New Zealand som fremforhandlet sin frihandelsavtale med Kina i juli 2008 (New Zealand Government 2014).

Beijing har siden inngått frihandelsavtaler med flere større OECD-medlemmer, blant disse Sveits i 2013, fulgt av Australia og Sør-Korea i 2015. I februar 2016 innledet Kina forhandlinger med ytterligere en europeisk stat, Georgia. På grunn av Islands størrelse og landets begrensede antall økonomiske sektorer, samt sin særstilling som ikke-medlem av EU, men med tilgang til det indre markedet gjennom EØS-medlemskapet siden 1994, ble øystaten ansett for å være det perfekte valget for Beijing når Kina skulle gjøre sitt første forsøk på å forhandle frem en frihandelsavtale med en vestlig økonomi. I første omgang var Beijing spesielt interessert i tre viktige islandske bransjer: fisk og sjømat, islandsk kompetanse innen termisk energi og landets banknæring som da var under utvikling og søkte å bli mer internasjonal, med Asia som et potensielt marked. Kina håpet også på å inkludere en klausul om utveksling av arbeidskraft, tilsvarende hva man ble enige om i frihandelsavtalen med New Zealand i 2008. Dog på bakgrunn av islandske indrepolitiske hensyn, samt Reykjaviks medlemskap i EFTA og Schengen-avtalen, lot ikke dette seg gjøre. To av de største forretningsbankene på dette tidspunktet hadde åpnet filialer i Kina, Landsbanki i Hong Kong og Glitnir (nå kjent under navnet Íslandsbanki) i Shanghai. Samtalene om bilateral frihandel ble innledet i 2006, en god stund før Kina nåværende arktiske politikk hadde tatt tydelig form. På dette tidspunktet var mye av Beijings motivasjon for samtalene knyttet til ønsket om å synliggjøre Kinas engasjement for tettere økonomisk kontakt med Europa, spesielt etter at de forberedende samtalene for en mulig frihandelsavtale mellom Kina og EU hadde havarert tidligere det samme tiåret.

Det oppstod endel politiske gnisninger i forbindelse med at Dalai Lama besøkte Reykjavik i Juni 2009, han hadde ingen offisielle møter med myndighetspersoner, men deltok i en offentlig fredsseremoni i Hallgrímskirkja. Besøket hadde imidlertid ingen langvarige negative effekter for forholdet. Men etter 2009 og Islands økonomiske krise det foregående året oppsto det usikkerhet rundt de kinesisk-islandske frihandelsamtalene av andre årsaker. I 2008 opplevde de tre store islandske bankene et krakk grunnet høy gjeldsbyrde. Samtidig ble Islands valuta, den islandske kronen, kritisk svekket i internasjonale markeder. Som en av ettervirkningene etter krakket søkte Island i juli 2009 om medlemskap i EU. Dette var et utfall av den svekkede islandske valutaen og ønsket om å bli en del av euro-sonen, ettersom euroen på det tidspunktet var tryggere (Lanteigne 2010). Dersom Reykjavik hadde fulgt opp sin opprinnelige plan om å bli medlem i EU hadde enhver bilateral frihandelsavtale signert av Island – herunder en eventuell avtale med Kina – blitt opphevet som et vilkår for

medlemskapet. Som følge av dette stanset den kinesiske regjeringen videre samtaler med Island inntil videre, både fordi man var bekymret for hvordan det ville gå med den islandske økonomien på sikt og fordi det var en mulighet for at Island ville søke medlemskap i EU og at dette kunne bli innvilget raskt. I løpet av få år, innen 2012, hadde pendelen imidlertid snudd og opinionen var igjen dominert av mer tradisjonelle spørsmål. Den allmenne støtten for tidlig innlemming i EU hadde smuldret bort. Blant spørsmålene som preget offentlig debatt var hvorvidt Island ville være i stand til å bevare sin økonomiske suverenitet som EU-medlem, og spesielt hvorvidt Island ville bevare råderetten over sin viktige sjømatindustri. På dette tidspunktet hadde interessen i å gjenåpne frihandelsavtalesamtalene med Kina våknet til live igjen og den daværende kinesiske statsministeren Wen Jiabaos offisielle besøk til Reykjavík i april 2012 ble startskuddet for gjenoptakelsen av den offisielle frihandelsavtaleprosessen (Shanley 2012).

Ettersom Kina inngikk en avtale med Sveits, der Liechtenstein var delvis begunstiget som følge av Liechtensteins grense- og tollunion med Bern, som går tilbake til 1924, er Norge i dag det eneste medlemmet i det europeiske frihandelsforbundet (EFTA) som ikke har inngått en frihandelsavtale med Kina, som følge av den diplomatiske isfronten etter 2010 (Lanteigne 2014). Både den islandske og den sveitsiske frihandelsavtalen trådte i kraft i 2014, og islandsk næringsliv er optimistiske med hensyn til avtalens økonomiske potensial. Dette gjelder særlig fiskeindustrien. Samlet varehandel mellom Kina og Island gikk fra ISK 33 889 milliarder til ISK 51 193 milliarder i 2014, allerede før den fulle effekten av frihandelsavtalen var merkbar. Sjømat dominerte blant eksportvarene, men andre sektorer, særlig produksjonsutstyr og ferrosilisium, var også representert (MFA Iceland Fact Sheet 2016).

Det bilaterale økonomiske samarbeidet ble ytterligere styrket gjennom en valutabytteavtale i 2010 verdt USD 569 millioner, som senere ble utvidet, i september 2013. Valutabytteavtalen ble allment betraktet som en tillitserklæring til den islandske økonomien og dens evne til å hente seg inn etter *kreppa* (Xinhua, 30. september 2013). Videre fattet den islandske regjeringen i september 2013, under daværende statsminister Sigmundur Davíð Gunnlaugsson, den omstridte beslutningen å suspendere samtalene med EU og å oppløse landets EU-forhandlingsutvalg, noe som indikerte at man ikke ville søke om medlemskap i nær framtid. Etter en lang periode med usikkerhet trakk den islandske regjeringen til slutt formelt tilbake sin søknad om EU-medlemskap i mars 2015. Spørsmålet fortsetter imidlertid å splitte islendingene politisk. Mange følte at spørsmålet skulle ha blitt avgjort ved folkeavstemning. Gunnlaugssons regjeringskoalisjon, som politisk står i sentrum-høyre, er imidlertid sterke motstandere av tettere bånd med EU (Ólafsdóttir Kaaber 2014; *Deutsche Welle*, 12. mars 2015).

I april 2013 og med bakgrunn i den arktiske regions voksende økonomiske betydning uttalte den islandske presidenten Ólafur Ragnar Grímsson at han var støttende overfor Kinas og andre asiatiske lands økte økonomisk tilstedeværelse i Arktis (Goldenberg 2013). Politisk har det vært delte meninger i Island med hensyn til styrkingen av landets økonomiske bånd med Kina. Dette har kommet tydeligst til uttrykk i stridighetene rundt planene til den kinesiske investoren Huang Nubo og hans

eiendomsselskap Beijing Zhongkun om å kjøpe ca. 30 000 hektar land ved Grímsstaðir for å bygge ut turisttilbudet på nordøst-Island, et prosjekt som ble estimert å ha en verdi på USD 200 millioner. Offentligheten var tydelig preget av uro rundt saken og den islandske regjering avsto i 2011 Huangs første kjøpshenvendelse. Året etter ble tilbudet omarbeidet, og en søknad om å leie et mindre landområde til samme formål ble sendt inn. Islandske myndigheter opprettholdt sin endelige avgjørelse rundt den foreslåtte leieavtalen, og Huang begynte å se seg om etter investeringsmuligheter andre steder i regionen (*Agence France-Presse* 17 August 2013; *Bloomberg News* 12 February 2014; Higgins 2014).

Det har vært flere eksempler på kinesisk interesse i islandsk samarbeid, inkludert en kunngjøring i juli 2015 om et nytt aluminiumsverk på Hafursstaðir på Nord-Vest Island som er foreslått utviklet i samarbeid med det kinesiske firmaet China Nonferrous Metal Industry's Foreign Engineering and Construction (NFC). Den samme måneden ble det kunngjort at den kinesiske bilprodusenten Geely Holding Group ville investere USD 45,5 millioner i det islandske selskapet Carbon Recycling International (CRI) (Aranarsdóttir 2015; Zhang 2015). Det er også mulig at Island i fremtiden vil tiltrekke seg mer utenlandsk investering fra tredjepartsfirmaer som ønsker å dra fordel av landets fordelaktige tilgang til kinesiske markeder, eksempelvis innen grønn teknologi. Et eksempel er kunngjøringen av et amerikansk selskap, Silicor, som i oktober 2015 annonserte at det ønsker å åpne et produksjonssenter for polysilisium på Island, delvis med tanke på å dra fordel av Islands foretrukne handelstilgang til det kinesiske markedet (Semple 2016; Toh 2015).

Det er også blitt påstått at Island har potensialet til å utvikle seg til å bli et regionalt handelsknutepunkt for varer som eksporteres til Kina, noe som kan komme til å omfatte eksport av råvarer fra Grønland, bl.a. uedle og edle metaller, uranium og sjeldne jordmetaller. I slutten av 2015 ble det også rapportert at antall kinesiske turister til Island hadde økt mest sammenliknet med andre land, fra 26 000 i 2014 til 43 000 ett år senere (*mbl.is* 28 December 2015). Med bakgrunn i disse tallene og frihandelsavtalen er etablering av direkte flyruter mellom de to landene blitt foreslått (*Industry Updates/China Daily* 11 July 2014; Huang 2014). Selv om det er for tidlig å vurdere de samlede økonomiske og politiske ringvirkningene til den kinesisk-islandske frihandelsavtale, har begge sider vært positive til avtalen som et springbrett til flere områder for økonomisk samarbeid. Andre muligheter for økonomisk dialog mellom de to landene har også åpnet seg, blant annet den Beijing-støttede Asia Infrastructure Investment Bank (AIIB). Island engasjerte seg i prosjektet i april 2015, akkurat tidsnok til å bli vurdert som et av organisasjonens stiftelsesmedlemmer, noe som ga islandske energi- og andre selskaper muligheten til å delta i bankens fremtidige utviklingsprosjekter (Huang & Sigurdardóttir 2015).

Energisamarbeid

Et ytterligere område med potensial for islandsk-kinesisk samarbeid har vært innen utvikling av fossilt brensel. I oktober 2013 sluttet det kinesiske selskapet China National Offshore Oil Corporation (CNOOC) og det Reykjavík-baserte energiselskapet Eykon avtalen som danner grunnlaget for selskapenes konsesjon til å lete etter olje

og gass i Dreki-området mellom Island og Norge. Etter at Eykon uttrykte ønsket om å utvikle eventuelle funn av fossilt brensel i Dreki-området understrekte det islandske nasjonale energidirektoratet (*Orkustofnun*) at Eykon var avhengig av en utenlandsk partner dersom firmaet ønsket å vinne frem med sin søknad om letekoncesjon. Det islandske selskapet valgte til slutt CNOOC og samarbeidet markerer første gangen et kinesisk selskap har satset på et prosjekt i Arktis (Gardiner 2013).

Dreki-området ligger inntil Jan Mayen-området på den norske siden av den maritime grensen, slik at begge avtaleparter i henhold til avtalen av 1981 mellom Oslo og Reykjavik har opsjon på å kreve en andel på 25% i eventuelle letekoncesjoner innvilget av motpartens regjering (National Energy Authority of Iceland 1981). Under statsminister Erna Solberg har den norske regjeringen samtykket til deltakelse i prosjektet, og energiselskapet Petoro har påtatt seg 25% kontroll av prosjektet, mens CNOOC har påtatt seg 60% og Eykon 15% (*Reuters* 1 October 2013). Til tross for at lokale forhold for utvinning av fossilt brensel i dette området av Nordishavet er blitt forbedret vil offshore plattformer i Nordatlanten/Nordishavet måtte håndtere utfordringene med krevende klimaforhold og is, samt behovet for å forebygge eventuelle oljesøl i dette følsomme miljøet. Dreki-avtalen bidrar ikke bare til Beijings økonomiske tilstedeværelse i Arktis, men kan også komme til å styrke Islands posisjon som en sterk energiaktør ved siden av Norge. De første undersøkelsene begynte i 2014 og, forutsatt at man finner tilstrekkelige mengder fossilt brensel, ble det antatt at produksjon kan igangsettes så tidlig som i 2021. Det raske fallet i oljepriser i 2015 reiser imidlertid en del spørsmål omkring hvorvidt dette tidsskjemaet er realistisk (*Reuters* 23 November 2013; *RIA Oreanda News* 5 June 2014). Likevel foreligger det per begynnelsen av 2016 ingen planer om å stanse prosjektet, på tross av at andre energiselskap slik som Shell har trukket seg ut av alle energiprojekter i Arktis.

Utviklingen fremover

Den kinesisk-islandske frihandelsavtalen og landenes utvidede bilateral handel vil også i fremtiden dominere forholdet mellom Island og Kina. Kina ønsker å utvikle og utvide sitt frihandelsamarbeid med utviklede land og medlemmer av OSCE. For å legge tilrette for dette ønsker Kina å «begynne i det små» med frihandelsavtaler med New Zealand og siden Island, etterfulgt av større økonomier slik som Australia og Sveits. Beijing ønsker å fremme idéen om at Kina er beredt, villig og bekvem med å utvikle disse avtalene med mange økonomier av ulik størrelse, samtidig som landet presser frem avtaler som går utenpå WTOs grunnleggende regler, særlig med hensyn til tjenester. Videre, ettersom Beijing er svært interessert i å liberalisere handelen med EU (Sito 2016), fungerer avtalene med Island og Sveits som viktige modeller for hvilke former eventuelle handelsforhandlinger mellom Kina og EU kan ta.

Når vi ser på det større bildet, og ikke bare handelsrelasjoner, er Island et sentralt eksempel på Kinas «småstatsdiplomati», det vil si Beijings interesse i å stå fram som en samarbeidsvillig stat med interesse i å utvikle både økonomiske forbindelser og utveksle informasjon fremfor å posisjonere seg som en stormakt i tradisjonell forstand som søker hegemoni i takt med at den utvider sine bånd på tvers av regionen. Selv om Kina i løpet av de siste årene også har utviklet tettere bånd til andre nordiske land,

først og fremst Danmark, forblir Island i en særklasse grunnet sin geografiske plassering og fordi landet ikke er medlem av EU. Island og USA er i ferd med å nærme seg hverandre, og Russland begynner i økende grad å volde bekymring. Det er mulig at Island står foran et regjeringsskifte. Det skal avholdes valg i 2016 og nye partier, spesielt det islandske piratpartiet og *Viðreisn* («Gjenreisning») får økt oppslutning (*Iceland Online* 8 June 2016). (*Iceland Online* 8 June 2016). Spørsmålet stiller seg dermed hvordan landets neste regjering vil evne å balansere Islands stormaktsrelasjoner, herunder relasjonene med USA og EU og ikke minst Kina.

Det er også viktig å merke seg at Kina ser på Island som et viktig ledd i folkerepublikkens arktiske strategi og dens videre utvikling. Det er mulig at Reykjavík etter hvert vil få konkurranse fra andre nordiske land, særlig Norge, om å være Kinas og Øst-Asias inngangsport til det høye nord. I løpet av sin siste regjeringsperiode ga president Grímsson uttrykk for at han ønsket å bidra til å få i stand en Arctic Circle-konferanse, et regionalt «Spor II» politisk arrangement (som involverer representanter under regjeringnivået) som nå blir sett som et supplement til Arktisk Råd (som involverer regjeringsrepresentanter) og som en konkurrent til Arctic Frontiers-konferansen i Tromsø. Siden Arctic Circle ble etablert i 2013 har organisasjonen blitt et sentralt forum for ikke-arktiske stater, inkludert Kina, i forbindelse med utvikling og publisering av arktiske strategier. Det var eksempelvis på et arrangement i oktober 2015 at hovedtalen Zhang Ming, den kinesiske vise-utenriksministeren, annonserte en sekspunkts plan for Beijings arktiske engasjement. Denne inkluderte en oppfordring om å vise respekt overfor ikke-arktiske stater, samtidig som disse skulle ta ansvar (Foreign Ministry, PRC, 17 October 2015). Reykjavík har søkt å navigere det politiske landskapet ved å ta standpunkt til spørsmål som i hvilken grad ikke-arktiske aktører bør være involvert i å styre regionen, samt deres deltakelse i arktisk økonomisk aktivitet. Men ledende medlemmer av Islands regjering har uttrykt at de støtter Beijings fremstøt mot økt involvering i Arktis (Goldenberg 2013).

Island tar også høyde for Kinas økende vitenskapelige diplomati i Arktis. I juni 2014 gikk Kinas polarforskningsinstitutt sammen med det islandske forskningsråd (RANNIS) om å bygge et felles islandsk-kinesisk observatorium for nordlys (China-Iceland Joint Aurora Observatory eller CIAO) ved Kárhóll i Nord-Island (CIAO Kárhóll 2016). I tillegg ønsker Beijing å gjøre større bruk av de arktiske sjøveiene etterhvert som isen trekker seg tilbake i sommermånedene og de blir mer tilgjengelige deler av året. Den nordlige sjøruten som forbinder Asia med Europa via Sibir er av særlig interesse. I tillegg kan den «arktiske bro» (som forbinder Churchill, Canada, med Murmansk) via Nordatlanteren (Stephenson *et al.* 2011) også benyttes mer aktivt. I fremtiden kan Island komme til å spille en viktig rolle som en livsviktig havn for Kina og andre øst-asiatiske økonomier, spesielt dersom gruvedriften på Grønland blir en realitet. Dessuten kan Island bli en betydelig samarbeidspartner i utvinningen av ressurser og fossilt brensel i regionen.

Selv om relasjonen mellom Kina og Island fortsatt er under utvikling er den et sentralt eksempel på Beijings voksende kapasitet innen kommersielt diplomati som i økende grad gjør seg gjeldende i Nord-Europa og internasjonalt. Som en del av et potensielt nordisk-kinesisk «5 + 1» nettverk vil Island fortsette sin posisjon som en

outsider i multilaterale relasjoner med Beijing. Dette med bakgrunn i landets status som ikke-EU medlem, Islands umiskjennelige «myke makt» eller «soft power» og øystatens uavhengige utenrikspolitikk i forhold til andre nordiske land og resten av Europa. I tillegg til å være et godt eksempel på Beijings begynnende nordiske diplomati er forholdet mellom Island og Kina også en test case for å måle hvor dedikerte kinesiske myndigheter er overfor småstater i det internasjonale systemet.

Forfatteren ønsker å takke Ming Ming Shih for hennes bidrag i forskningsarbeidet som denne artikkelen bygger på.

Litteratur

- «Agreement between Iceland and Norway on the Continental Shelf in the Area between Iceland and Jan Mayen,» *National Energy Authority of Iceland*, 22 October 1981, <http://www.nea.is/media/olia/JM_agreement_Iceland_Norway_1981.pdf> .
- Aranarsdóttir, Eygló Svala. 'Chinese to Fund New Smelter in Northwest Iceland.' *Iceland Review*, 3 July 2015, <<http://icelandreview.com/news/2015/07/03/chinese-fund-new-smelter-northwest-iceland>> .
- «China Hails Link with Iceland.» *New Nation*, 16 December 1971: 5.
- «China, Iceland Extend Currency Swap Deal.» *Xinhua*, 30 September 2013.
- «China-Iceland Joint Aurora Observatory, Kárhóll,» <<http://karholl.is/en/>> .
- «Chinese Property Tycoon Eyes Norway as Iceland Project on Hold.» *Bloomberg News*, 12 February 2014.
- «Chinese Tycoon Still Hopes to Sign Icelandic Land Deal.» *Agence France-Presse*, 17 August 2013.
- David, Steven R. 'Explaining Third World Alignment,' *World Politics* 43(2) (January 1991): 233–56.
- «Eykon Energy to Start Offshore Oil Exploration in Dragon Zone,» *RIA Oreanda News*, 5 June 2014.
- «Fact Sheet: Free Trade Agreement between Iceland and China,» *Ministry of Foreign Affairs Iceland*, <https://www.mfa.is/media/fta-kina/China_fact_sheet_enska_15042013_Final.pdf>; *Statistics Iceland*, May 2016, <http://px.hagstofa.is/pxen/pxweb/en/Efnahagur/Efnahagur__utanrikisverslun__1_voruvidskipti__1_voruskripti/UTA01401.px/table/tableViewLayout1/?rxid=14d25b6f-5ff7-47a5-b1c6-85eabac95147> .
- «Free Trade Agreement between Iceland and China / Fríverslunarsamningur milli Íslands og Kína,» *Ministry of Foreign Affairs, Iceland*, 2016 <<http://www.mfa.is/foreign-policy/trade/free-trade-agreement-between-iceland-and-china/>> .
- «Free Trade Agreement, Entry into Force: 01.07.2014, Bilateral Switzerland- China,» *State Secretariat for Economic Affairs (SECO), Swiss Confederation*, <<http://www.seco.admin.ch/themen/00513/00515/01330/05115/index.html?lang=en>> .
- Frost, Ellen L. 'China's Commercial Diplomacy in Asia,' *China's Rise and the Balance of Influence in Asia* William W. Keller & Thomas G. Rawski. Pittsburgh: University of Pittsburgh Press, 2007, 95–117.
- «FTA with China Makes Iceland More Attractive for Foreign Investments,» *Industry Updates / China Daily*, 11 July 2014.
- Gardiner, Beth. «Iceland Aims to Seize Opportunities in Oil Exploration,» *The New York Times*, 1 October 2013.
- Goldenberg, Suzanne. «China Should Have a Say in Future of Arctic- Iceland President.» *The Guardian*, 16 April 2013.
- Hafstad, Vala. «Pirate Party Largest, Viðreisn Gaining Ground,» *Iceland Online*, 8 June 2016, <<http://icelandreview.com/news/2016/06/08/pirate-party-largest-vidreisn-gaining-ground>> .
- Higgins, Andrew. «A Rare Arctic Land Sale Stokes Worry in Norway.» *The New York Times*, 27 September 2014.
- Huang Xiaonan, «Icelandic Former FM Promotes Direct Flight between Iceland, China.» *Xinhua*, 3 July 2014.
- Huang Xiaonan & Gudrun Helga Sigurdardóttir, 'AIIB Membership Means Opportunity for Iceland: Official,' *Xinhua*, 18 April 2015, <http://news.xinhuanet.com/english/2015-04/18/c_134162430.htm> .
- «Iceland Withdraws EU Accession Bid.» *Deutsche Welle*, 12 March 2015, <<http://www.dw.com/en/iceland-withdraws-eu-accession-bid/a-18313183>> .
- «Keynote Speech by Vice Foreign Minister Zhang Ming at the China Country Session of the Third Arctic Circle Assembly,» *Foreign Ministry of the People's Republic of China*, 17 October 2015, <http://www.fmprc.gov.cn/mfa_eng/wjbxw/t1306858.shtml> .

«Smått er godt» Islands økonomiske diplomati med Kina

- «Kin-versk-um ferðamönn-um fjölg-ar mest, ('Chinese Tourists Increased The Most')» *mbl.is*, 28 December 2015, <http://www.mbl.is/frettir/innlent/2015/12/28/kinverskum_ferdamonnum_fjolg_ar_mest/>.
- Lanteigne, Marc. «Northern Exposure: Cross-Regionalism and the China-Iceland Preferential Trade Negotiations», *China Quarterly* 202 (June 2010): 362–80.
- Lanteigne, Marc. «The Sino-Swiss Free Trade Agreement,» *ETH Zürich, CSS Analyses in Security Policy* 147 (February 2014), <<http://www.css.ethz.ch/publications/pdfs/CSSAnalyses147-EN.pdf>>.
- «Norway's New Govt. Concedes on Oil, Immigration for Support.» *Reuters*, 1 October 2013.
- «Norway To Join Chinese Firm in Iceland Oil Exploration.» *Reuters*, 23 November 2013.
- Ólafsdóttir Kaaber, Emília S. «Former Foreign Minister Says EU Application Still Valid,» *Iceland Review*, 17 July 2014.
- «New Zealand-China Free Trade Agreement,» *Government of New Zealand*, 14 January 2014, <<http://www.chinafta.govt.nz/1-The-agreement/2-Text-of-the-agreement/index.php>>.
- Semple, Alison. «Iceland's FTA with China Set to Benefit Local Industry,» *Business Review Europe / Factiva*, 14 January 2016.
- Shanley, Mia. «China's Wen in Iceland, Eyes on Arctic Riches,» *Reuters*, 20 April 2012.
- Sito, Peggy. «Free Trade Between China and EU Will Increase Combined GDP by This Much,» *South China Morning Post*, 20 March 2016.
- Stephenson, Scott R., Laurence C. Smith & John A. Agnew, «Divergent Long-term Trajectories of Human Access to the Arctic,» *Nature Climate Change*, 29 May 2011: 1–5.
- Toh, Mei Ling, «Silicor's 1st Polysilicon Plant Set for Iceland,» *American Metal Market / Factiva*, 13 October 2015.
- Winger, Gregory & Gustav Petursson, «Return to Keflavik Station: Iceland's Cold War Legacy Reappraised,» *Foreign Affairs*, 24 February 2016, <<https://www.foreignaffairs.com/articles/united-states/2016-02-24/return-keflavik-station>>.
- Zhang Chunyan, «Clean Icelandic Fuel Draws Geely,» *China Daily*, 10 July 2015.